

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1836

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de Minister van Economische Zaken over *de verlaging van vergoedingen aan winkeliers met een postpunt* (ingezonden 15 februari 2016).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 10 maart 2016).

Vraag 1

Wat is uw reactie op het artikel «Woede om plan PostNL»?¹

Antwoord 1

PostNL is een bedrijf dat opereert in een geliberaliseerde postmarkt. Zoals elk bedrijf zal ook PostNL in die markt zoeken naar mogelijkheden voor optimalisering van bedrijfsvoering en kostenefficiënte dienstverlening. Ik ga ervan uit dat PostNL voorgenomen plannen als deze bespreekt met stakeholders. Derhalve vind ik dit in eerste instantie een kwestie tussen PostNL en de Vereniging van Postale en Bancaire retailers (VVP) en haar leden.

Vraag 2

Kunt u aangeven met welke redenen de postzegelprijs het afgelopen jaar is verhoogd?

Antwoord 2

De volumeontwikkeling van de universele postdienstverlening (hierna: UPD) kenmerkt zich door een structurele daling, vooral als gevolg van de toename van het elektronische berichtenverkeer. In 2014 was er opnieuw een volumedaling van 8% van het totale segment van geadresseerde brievenbuspost ten opzichte van het jaar ervoor (ten opzichte van 2009 bedraagt de daling 31%).² Omdat de basisinfrastructuur die voor de UPD nodig is, wel in stand moet blijven, zorgt dit ervoor dat de kosten per poststuk omhoog gaan. Deze kosten worden doorberekend in het postzegeltarief. Zie voor een nadere toelichting mijn antwoorden van 4 december 2015 op vragen van het lid De Liefde (VVD) (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 763).

¹ Website de Telegraaf, 11 februari 2016 (http://www.telegraaf.nl/dft/nieuws_dft/25184699/___Woede_om_plan_PostNL_.html)

² Marktmonitor post, ACM december 2015.

Vraag 3

Bent u van mening dat, als deze stijging onder andere bedoeld is om de kosten van collectie te vergoeden, er sprake is van een legitieme verlaging van de vergoeding voor postpunthouders?

Antwoord 3

De postzegelprijs is gerelateerd aan het huidige kostenniveau. Tegelijkertijd is er sprake van een structurele volumedaling die zich ook komende tijd nog zal doorzetten. Hierdoor zullen de kosten per brief verder toenemen. Om verdere stijging van de postzegelprijs zoveel mogelijk te voorkomen is het noodzakelijk dat PostNL blijft zoeken naar mogelijkheden om kosten te besparen. Het terugbrengen van het aantal servicepunten is daarvan een voorbeeld, maar ook het tegen het licht houden van het vergoedingensysteem voor postpunthouders.

Vraag 4 en 5

Verwacht u, zoals de Vereniging van Postale en Bancaire retailers (VVP) stelt, dat postpunten zullen verdwijnen als PostNL deze verlaging doorzet? Zo ja, van hoeveel postpunten verwacht u dat deze zullen sluiten en kunt u aangeven of deze eerder in steden of in kleinere kernen gevestigd zijn?

Antwoord 4 en 5

Het is van belang onderscheid te maken tussen postvestigingen met een compleet aanbod aan diensten (postzegels, aangetekende brieven, rijbewijzen, pakketpost etc.), postpunten met een beperkt aantal postdiensten en pakketpunten. Ik begrijp van PostNL dat het aantal postvestigingen waar het volledige pakket aan postdiensten wordt aangeboden, in de toekomst ongeveer gelijk zal blijven. Het aantal pakketpunten zal in de komende jaren worden uitgebreid. Reductie en verplaatsing naar locaties met een beter klantenbereik zal vooral geschieden bij postvestigingen met een beperkt aanbod. De ruimte die PostNL heeft voor een dergelijke daling, vindt zijn oorsprong in de wijziging van de Postwet 2009 tot modernisering en flexibilisering van de universele postdienst. Hierin is een aantal maatregelen opgenomen met als doel het waarborgen van de continuïteit van een kwalitatief goede, betaalbare en toegankelijke basispostvoorziening. Een van deze maatregelen was het laten vervallen van een absolute eis ten aanzien van het aantal postvestigingen. Doordat in het Postbesluit wel spreidingseisen zijn opgenomen ten aanzien van de beschikbaarheid van postvestigingen, wordt een minimum aantal dienstverleningspunten gewaarborgd. Het is aan PostNL om op basis van rendabiliteit, aangeboden volume, commerciële overwegingen, wettelijke eisen en overleg met lokale stakeholders en bestuurders een afweging te maken welke precieze invulling er aan de spreiding wordt gegeven.

Vraag 6

Welke gevolgen heeft dit volgens u voor de leefbaarheid van deze steden en kleine kernen?

Antwoord 6

Het belangrijkste doel van de UPD is het waarborgen van de beschikbaarheid van een bepaald niveau aan postdienstverlening voor iedere burger. Dit doel en de eisen ten aanzien van de beschikbaarheid van brievenbussen en servicepunten van de universele dienstverlener zijn daarom vastgelegd in het Postbesluit 2009. Bij de laatste wijziging van het Postbesluit zijn de spreidingseisen gehandhaafd. Voorts voorziet de Postwet 2009 in de verplichting voor de UPD-verlener om advies te vragen aan consumentenorganisaties die de belangen behartigen van kwetsbare gebruikers van de UPD over de door hem voorgenoemen wijzigingen in het aantal en de spreiding van brievenbussen en postvestigingen.

De implementatie van het herstructureringsproces dat PostNL begin dit jaar heeft ingezet, kent een doorlooptijd van meerdere jaren. Ik heb van PostNL begrepen dat per regio en per gebied wordt bekeken waar dienstverleningspunten blijven, waar deze worden verplaatst of waar er punten bijkomen. Dit gebeurt in afstemming met betrokken lokale belanghebbenden.

Vraag 7, 8 en 9

Bent u bekend met de exclusiviteit die PostNL bedingt bij de exploitanten van Postpunten?³

Vindt u het in lijn met het mededingingsrecht dat PostNL in de krimpende postmarkt exclusiviteit bedingt bij deze exploitanten, waardoor zij hun inkomsten niet kunnen aanvullen door samen te werken met andere pakketbezorgers?

Bent u bereid de Autoriteit Consument en Markt (ACM) te vragen een onderzoek uit te laten voeren naar de legitimiteit van deze exclusiviteit?

Antwoord 7, 8 en 9

Een exclusiviteitsbeding is niet ongebruikelijk in een vrije markt. Het staat iedere ondernemer ook vrij om al dan niet akkoord te gaan met een commercieel contract waarin een dergelijk beding is opgenomen. Daarbij moet uiteraard wel worden voldaan aan het gestelde in de Mededingingswet. ACM kan op eigen initiatief of op basis van specifieke klachten van marktpartijen daar onderzoek naar starten. Overigens heb ik begrepen dat de VVP en ACM hierover al contact hebben gehad. Ik zie derhalve geen aanleiding om ACM nu specifiek te vragen een onderzoek uit te voeren. Het zoeken naar rendabelere vormen van dienstverlening heeft er overigens juist toe geleid dat PostNL eigen postkantoren heeft gesloten en postservicepunten heeft ondergebracht bij lokale ondernemers. Door deze ontwikkeling hebben lokale ondernemers de laatste jaren meer mogelijkheden gekregen voor diversificatie van het aanbod en het aantrekken van nieuwe klanten.

³ Website Twinkle, 12 augustus 2014 (<http://twinklemagazine.nl/nieuws/2014/08/klant-begrijpt-niks-van-al-die-verschillende-afhaalnetwerken/index.xml>)